

**МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ**

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 253 – октомври 2013

**А
Г
Р
О

С
Т
А
Т
И
С
Т
И
К
А**

БАНСИК 2013

ОКОНЧАТЕЛНИ РЕЗУЛТАТИ

**за заетостта и използването
на територията на БЪЛГАРИЯ
през 2013 год.**

Резултати и анализи

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
МЕТОДОЛОГИЯ	3
НОМЕНКЛАТУРА	4
ТОЧНОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ	6
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОБЛАСТИ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ	6
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ	7
КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА НА КУЛТУРИТЕ	12
КАРТИ	14
ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА КУЛТУРИТЕ КЪМ ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ ПРЕЗ 2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОН	14
ЗЪРНЕНИ КУЛТУРИ (ВКЛ. ЗА ФУРАЖ), МАСЛОДАЙНИ КУЛТУРИ, ПШЕНИЦА, ЕЧЕМИК, ЦАРЕВИЦА И СЛЪНЧОГЛЕД	15
УГАРИ, ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ, ПОСТОЯННО ЗАТРЕВЕНИТЕ ПЛОЩИ (ВКЛ. ЛИВАДИ - ОВОЩНИ ГРАДИНИ), ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ И НЕОБРАБОТВАНА ЗЕМЯ	16
ТАБЛИЦИ	17
ТАБЛИЦА 1 ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПРЕЗ 2013 ГОД. ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ	17
ТАБЛИЦА 2 ОСНОВНА ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПО 28 ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2013 ГОД.	18
ТАБЛИЦА 3 ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ И ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПО ГОДИНИ	19
ТАБЛИЦА 4 ФУНКЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМЯТА ПО ГОДИНИ	20

МЕТОДОЛОГИЯ

Наименованието БАНСИК е съставено от началните букви на Българска анкета за наблюдение на селскостопанската и икономическа конюнктура. Това е мащабна операция, реализирана върху цялата територия на България и поставяща основите на една система за познаване на продукцията и селскостопанската конюнктура.

Анкетата БАНСИК е базирана върху независимата и обективна техника на извадковите анкети на части от територията, посредством която са получени резултати за периода от 1998 година до сега.

БАНСИК е инвестиция, която позволява да се анализират промените, настъпващи в заетостта и използването на територията, както в краткосрочен, така и в дългосрочен аспект.

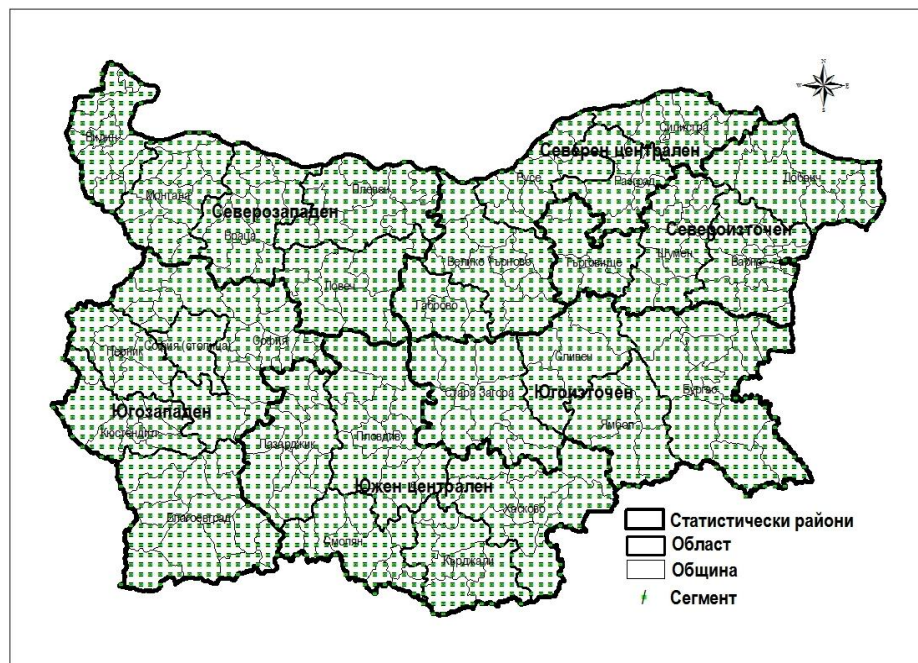
БАНСИК представлява етап в европейското интегриране в областта на статистиката. Основната ориентация на анкетата е към селското стопанство, но със своя характер на общоизползван инструмент, тя дава възможност да се констатира проблемите на околната среда и на териториално-селищното устройство. Липсата на предварителна стратификация на територията дава възможност да се обслужват множество интереси, защото се наблюдават всички форми на използване на земята, никоя зона не остава в сянка: структурните промени между категориите на територията, както и смяната на земеделските култури в рамките на земеделското пространство, могат да бъдат коректно описани.

Добро познаване на територията на България

111 000 km²,
28 области,
264 общини

Наблюдават се:

около 111 000 точки в 3
123 сегмента, центровете
на които са отдалечени на
6 км един от друг;
ГИС с 3 123 изображения
на карти в мащаб 1:10 000 -
ортофото снимки, заснети
за нуждите на Системата
за идентификация на
земеделските парцели
(СИЗП) – LPIS.

- Снимките, включени в материала, служат само за онагледяване на използвания метод. Качеството на оригиналите, използвани при наблюдението, е многократно по-високо.

Наблюдението с помощта на човешкото око е метод, осигуряващ най-добро съотношение разходи-качество. През годините на наблюдението БАНСИК изследва заетостта и използването на земята върху повече от 111 хил. точки, разположени в 3 123 квадратни сегмента с размер на страната 1 410 м и съдържащи по 36 точки, като разстоянието между тези точки е 234 м.

Извадката, представляваща основата на БАНСИК, е изготвена през 1998 год. по метода "териториална извадка", основаваща се на изграждането на мрежа от прави линии, отдалечени на 6 км една от друга и ориентирани север-юг, изток-запад. Всяка пресечна точка от мрежата определя център на сегмент, който може да се приеме за случаен. Границите на България са "отдалечени" с пояс от 827 м, за да се коригират евентуалните неточности на базовата картография.

При обследването на терена анкетаторите наблюдават всяка година едни и същи точки, разположени в едни и същи сегменти. Това позволява да се получат надеждни данни за измененията на терена. Човешкото око позволява използването на подробна номенклатура на заетостта и използването на земята. Например, могат да бъдат разграничени всички култури и различни видовете ливади, както и основните растителни видове в горските райони. Физическата и функционална номенклатура, разработена през 1998 год. след консултации със специалисти по всички видове използване на земята, не са променени, а само са внесени някои уточнения и допълнителни обяснения.

Организацията на операцията е ключовият елемент за постигане на качество. В 28-те областни дирекции "Земеделие" при провеждане на наблюденията участват експерти по агростатистика от ОДЗ-та и специално обучени анкетатори – агрономи, лесовъди и други специалисти, работещи в областта на селското и горското стопанство. Контрол на терена през 2013 год. се осъществи с повторно наблюдение на 7% случайно подбрани сегменти. В централния офис, са проверени 25% от всички сегменти за съответствие между въведената информация в компютърния модул и данните на орто-фото картите, както и за прилагане на правилата на анкетата и локализация на точките.

ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА – ФИЗИЧЕСКА НОМЕНКЛАТУРА

Всяка точка определя еднородна част от територията от гледна точка на заетост на земята. Ако една точка попада точно на границата между два различни вида заетост на земята, се избира единият вид в зависимост от това дали е четна или нечетна точката. Ако е нечетна се избират площите, които се намират на юг-запад спрямо съответната точка; за точките с четни номера се избират площите, които се намират на север-изток спрямо съответната точка. Анкетаторът описва в анкетната карта резултата от наблюдението си и кодирането се прави в офиса с един-единствен код от физическата номенклатура.

ФИЗИЧЕСКА НОМЕНКЛАТУРА на АНКЕТАТА БАНСИК

Код	Дефиниция	Код	Дефиниция
01	Извън България, море	50	Кайсии (вкл. зарзали)
02	Неопределена категория	51	Череша и вишни
11	Солници, плитки езера със слабо солени води	52	Праскови
12	Езера, басейни, плитки сладководни езера	53	Сливи
13	Реки, канали, дерета	54	Круши
14	Тресавища, влажни зони	55	Ябълки
15	Скали	56	Други плододаващи дървесни видове
16	Дюни, плажове - пясъчни или скалисти	57	Смесени насаждения от плододаващи дървесни видове
17	Широколистни гори	58	Смесени - различни плододаващи дървесни видове и друго производство
18	Иглолистни гори	59	Лоза (чиста култура)
19	Горска растителност със слаба гъстота	60	Смесени: лоза - овощна градина
20	Смесени - широколистни и иглолистни	61	Смесени: лоза - други култури
21	Група дървета	62	Дребни плодове и други различни култури
22	Единични дървета	63	Семейни градини
23	Пшеница	64	Затревени площи (в широк смисъл)
24	Ечемик	65	Необработвани земи
25	Ръж и Тритикале	66	Безплодна земя, шубрак, храсталак
26	Овес	67	Жив плет
27	Царевица	68	Терени за временно ползване предимно със земеделски характер
28	Ориз	69	Строителна площадка: сгради, обществени строежи
29	Други житни (включително сорго, просо, елда) и смесени житни	70	Други терени с променен релеф от добивни дейности (кариери, пясъчници, мини, изкопи)
30	Цвекло (захарно)	71	Други терени с променен релеф от различни депа (изхвърляне на отпадъци, минни отпадъци, шлага)
31	Индустриални текстилни култури(памук, лен, коноп)	72	Гробища
32	Слънчоглед	73	Незастроени терени в рамките на населените места
33	Тютюн	74	Фермерски дворове и прилежащи площи с различно предназначение
34	Индустриални маслодайни култури	75	Терен с настилка, с компактна форма, с дървета
35	Други индустриални култури (включително ароматни, медицински и етерично маслени)	76	Терен с настилка, с компактна форма, без дървета
36	Картофи	77	Терен с настилка, с линейна форма, с дървета
37	Боб, грах, бакла	78	Терен с настилка, с линейна форма, без дървета
38	Леща, нахут и други варива	79	Паркове с комплексна структура
39	Пресни зеленчуци без боб и грах	80	Ниски постройки, затворени, покрити
40	Разсадници	81	Високи сгради, затворени, покрити
41	Окопни фуражни култури	82	Оранжерии
42	Други фуражни едногодишни култури	83	Конструкции (без стени) само с покрив
43	Ливади засети с бобови растения	84	Временни конструкции - разглобяеми
44	Ливади засети с житни растения	85	Други индустриални и граждански съоръжения
45	Постоянни продуктивни ливади	86	Изоставени конструкции
46	Високопланински пасища	87	Населена зона, включително семейни градини под 500 кв.м. в населени места
47	Затревени повърхности със слаб продуктивен потенциал	88	Индустриална зона
48	Ливада - овощна градина	99	Забранена зона
49	Угар		

ФУНКЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

Функционалното използване не е толкова директно и понякога е по-трудно за определяне. То дава информация за социално-икономическото измерение на наблюдаваната територия. На практика в много случаи физическата номенклатура е достатъчна за определяне на функционалното използване (напр. площи, заети със слънчоглед или друга земеделска култура). В останалите случаи (например поляни) трябва да се пристъпи към разглеждане на непосредственото обкръжение на участъка.

ФУНКЦИОНАЛНА НОМЕНКЛАТУРА на АНКЕТАТА БАНСИК

Код	Дефиниция
Първично производство	
01	Минно дело
02	Селскостопанско производство
03	Неорганизирано селскостопанско производство
04	Горско стопанство
05	Рибовъдство
Вторично производство	
06	Промисленост (вкл. строителна)
07	Енергийно производство
Услуги и други	
08	Национална пътна мрежа
09	Железопътна мрежа
10	Плавателна: речна и морска мрежа
11	Въздушна мрежа
12	Други мрежи
13	Търговия и занаятчийство
14	Администрация и местно управление
15	Армия
16	Образование и научно-изследователска дейност
17	Култура
18	Култови места
19	Здравни и социални центрове
20	Спорт и развлечения на открито
21	Индивидуални жилища
22	Колективни жилища
23	Различни депа и терени за разтоварване
24	Защита на средата
99	Не се използват или временно не се използват, нямат специално предназначение

ТОЧНОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Предварителни бележки

БАНСИК е извадково наблюдение. При работа с териториална извадка или извадка по списък, може да се изчисли случайната грешка, свързана със съставянето на извадката. Това изчисление позволява да се определи доверителния интервал, в чиито граници се намира истинската стойност на наблюдаваната променлива.

Грешката от наблюдение е слабо познаваема, понеже е невъзможно да бъде изчислена. Можем само да цитираме източниците на този вид грешка. Затова работата на организаторите на анкетата е насочена към минимизиране на този вид грешка. Неволни грешки могат да се допуснат, независимо дали извадката е териториална или по списък. Обучението на анкетаторите, четливостта на инструкциите и другите документи трябва да доведат до еднотипност на работата на различните анкетатори. Контролите след анкетата (на терена и в момента на въвеждане на данните) са предназначени също да коригират евентуалните грешки.

От друга страна, териториалните извадкови анкети с директно наблюдение не ни правят зависими от волята на интервюирания, в случая – на земеделския стопанин. Той може да откаже да отговори или да скрие съзнателно информация от страх, че неговите отговори ще бъдат използвани срещу интересите му. При извадковите анкети на базата на териториални извадки, от тип БАНСИК, този вид грешка е контролируема, защото се прави единствено наблюдение на терена. Това позволява да се направи изводът, че този тип анкети са обективни.

Метод на изчисление

Едно от основните предимства на обективна извадкова анкета от типа БАНСИК е, че за всеки резултат може да се посочи степента на точност. Това също така, позволява да се правят сравнения с другите източници.

Точността е получена като се калкулира случайната грешка от извадката. Взема се предвид общото отклонение под формата на основна дисперсия между сегментите и вътрешна дисперсия (между точките). Точността при определяне на даден вид заетост на територията се увеличава с увеличение на съответната площ и разпределението на изучавания тип заетост. Горите, които заемат голяма площ от територията, са по-точно изчислени, отколкото някой тип заетост на земята, който се среща само на дадено място и е с ограничено разпространение.

Извадката е изготвена така, че да дава добри резултати за заетостта на територията на ниво 6 статистически райони (NUTS 2). Този тип анкета позволява добавяне на нови сегменти към извадката, с цел получаване на резултати на по-ниско ниво от номенклатурата на териториалните единици, ако това е необходимо. В този случай трябва да се направи преценка за допълнителните разходи, необходими за организиране и провеждане на анкетата. В общия случай, колкото е по-голяма площта на дадена позиция, толкова е по-малка математическата грешка.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОБЛАСТИ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Представената вляво карта показва групирането на областите в 6 статистически района – ниво 2 на номенклатурата на териториалните статистически единици (NUTS) на Европейския съюз, съгласно Регламент (ЕО) №176/2008 г.

- **Северозападен** – Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен;
- **Северен централен** – Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра;
- **Североизточен** – Варна, Добрич, Търговище и Шумен;
- **Югоизточен** – Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол;
- **Югозападен** – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-град и София-област;
- **Южен централен** – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

Българската анкета за наблюдение на селскостопанската и икономическа конюнктура (БАНСИК) е годишна и това дава възможност да се проследи изменението на заетостта на територията на България през годините от първото ѝ провеждане през 1998 до сега.

В публикациите са използвани дефиниции, съгласно Решение на Европейската комисия № 89/651/ЕИО:

Площта със селскостопанско предназначение (ПССП) се формира от обработваемата земя, трайните насаждения, постоянно затревените площи със селскостопанско използване (вкл. високопланински пасища и затревени повърхности със слаб продуктивен потенциал), семейни градини и необработваните повече от три години земеделски земи. ПССП през 2013 год. е 5 258 809 ha и заема 47.4% от територията на страната. Наблюдава се намаление с 4.1% спрямо предходната година. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

Категория	2013 година		2012 година		2011 година		2010 година	
	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната
Площ със селскостопанско предназначение (ПССП)	5 258 809	47.4%	5 481 222	49.4%	5 486 572	49.4%	5 492 891	49.5%

Използваната земеделска площ (ИЗП) е формирана от обработваемата земя (кодове от 23 до 39, кодове от 41 до 44, код 49 и код 82 от номенклатурата), трайните насаждения (кодове от 50 до 62), разсадници – код 40, постоянно затревените площи (кодове от 45 до 48) и семейните градини – код 63. През 2013 год. ИЗП е 45.0% от територията на страната или 95.0% от площите със селскостопанско предназначение. ИЗП намалява с 2.5% спрямо предходната година. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

Категория	2013 година		2012 година		2011 година		2010 година	
	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната
Използвана земеделска площ (ИЗП)	4 995 111	45.0%	5 122 983	46.2%	5 087 948	45.8 %	5 051 866	45.5%

В **обработваемата земя** са включени площите, при които се прилага сеитбооборот, временните ливади с житни и бобови треви, угарите и оранжерии (кодове от 23 до 39, кодове от 41 до 44, код 49 и код 82). През 2013 год. обработваемата земя заема площ от 3 462 117 ha, която е 69.3% от използваната земеделска площ на страната или 31.2% от общата площ на страната. Площите с обработваема земя се увеличават с 5.1% спрямо 2012 год. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

Категория	2013 година		2012 година		2011 година		2010 година	
	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП
Обработваема земя	3 462 117	69.3%	3 294 685	64.3%	3 227 237	63.4%	3 161 625	62.6%

През 2013 година площите с **пшеница** са 1 328 062 ha или 11.2% е увеличението спрямо 2012 год. Пшеницата заема 63.1% от площите със зърнени култури, 38.4% от обработваемата земя, 26.6% от ИЗП и 12.0% от площта на страната. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

През 2013 година площите с **ечемик** са 182 457 ha или 3.3% увеличение спрямо 2012 год.. Делът на ечемика е 8.7% от площите със зърнени култури, 5.3% от обработваемата земя и 3.7% от ИЗП. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

Площите с **царевица** през 2013 година са 518 471 ha или 1.3% намалението спрямо 2012 год. Тази култура заема 24.6% от площите със зърнени култури, 15.0% от обработваемата земя и 10.4% от ИЗП. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

Площите със **слънчоглед** са 928 781 ha или 8.7% увеличение спрямо 2012 год. През 2013 год. тази култура заема 88.3% от маслодайните култури, 26.8% от обработваемата земя, 18.6% от ИЗП и 8.4% от площта на страната. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

Култури	2013 година		2012 година		2011 година		2010 година	
	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя
Пшеница	1 328 062	38.4%	1 194 141	36.2%	1 152 999	35.7%	1 095 703	34.6%
Ечемик	182 457	5.3%	176 556	5.4%	174 010	5.4%	250 640	7.9%
Царевица	518 471	15.0%	525 412	15.9%	430 914	13.4%	360 046	11.4%
Слънчоглед	928 781	26.8%	854 738	25.9%	795 319	24.6%	734 314	23.2%

Угарите са обработваеми земи, които в годината на наблюдение не се реколтират. Обработени или не, площите остават в тази категория не повече от две години. През 2013 година угарите заемат 121 289 ha, като намаляват с 5.3% спрямо 2012 година. Делът на угарите е 3.5% от обработваемата земя и 2.4% от ИЗП. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

Временните ливади с бобови и житни тревы през 2013 година са на площ от 83 237 ha, което е 2.4% от обработваемата земя и 1.7% от ИЗП. При тези площи се наблюдава намаление с 0.3% спрямо 2012 година. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

Култури	2013 година		2012 година		2011 година		2010 година	
	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя	Площ (ha)	% от обработваема земя
Угари	121 289	3.5%	128 097	3.9%	174 110	5.4%	207 616	6.6%
Временни ливади с бобови	81 935	2.4%	82 590	2.5%	83 503	2.6%	87 718	2.8%
Временни ливади с житни	1 302	0.04%	899	0.03%	1 301	0.04%	1 191	0.04%

Постоянно продуктивни ливади, високопланински пасища, затревени повърхности със слаб продуктивен потенциал и ливади-овощни градини през настоящата година заемат площ от 1 381 049 ha, което е 27.6% от ИЗП. В тази категория се наблюдава намаление с 16.1% спрямо 2012 год. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл.2, стр.18).

Култури	2013 година		2012 година		2011 година		2010 година	
	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП
Постоянно продуктивни ливади	347 769	7.0%	420 387	8.2%	428 724	8.4%	441 931	8.7%
Високопланински пасища	126 864	2.5%	129 360	2.5%	129 360	2.5%	127 799	2.5%
Затревени слабопродуктивни площи	890 471	17.8%	1 078 149	21.0%	1 101 028	21.6%	1 113 371	22.0%
Ливади-овощни градини	15 945	0.3%	19 097	0.4%	19 196	0.4%	18 889	0.4%

Лозя — чиста култура (код 59) през 2013 година има върху 60 474 ha, като се наблюдава намаление на площите с 21.8% спрямо 2012 година. Тези площи са 1.2% спрямо ИЗП или 44.7% от трайните насаждения. Изоставените лозови насаждения са отнесени в код 65. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19)

Площите с **овощни насаждения** са 66 824 ha, което е 49.4% от трайните насаждения или 1.3% от ИЗП. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19)

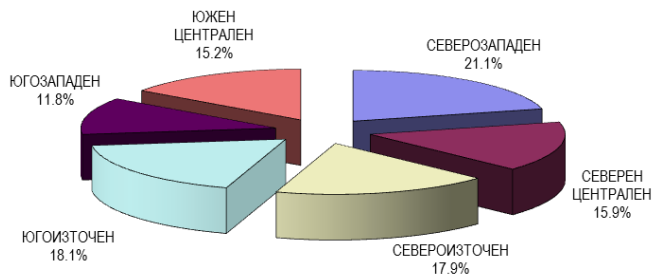
Смесените трайни насаждения заемат 5 998 ha, наблюдава се намаление с 29.7% спрямо 2012 година. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

Култури	2013 година		2012 година		2011 година		2010 година	
	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП	Площ (ha)	% от ИЗП
Лозя	60 474	1.5%	77 341	1.5%	78 468	1.5%	82 675	1.6%
Овощни насаждения	66 824	1.4%	69 494	1.4%	69 478	1.4%	72 913	1.4%
Смесени трайни насаждения	5 998	0.2%	8 529	0.2%	8 628	0.2%	8 020	0.2%

Семейните градини заемат 16 757 ha през 2013 година като намаляват с 24.6% спрямо 2012 год. и заемат 0.3% от ИЗП. (вж. табл. 3, стр.19).

Необработваните земи (код 65) включват както изоставени трайни насаждения, така и обработваема земя. Тези земи не са използвани за земеделско производство повече от две години и експлоатационното им възстановяване е възможно с минимални средства. През 2013 год. те са 5.0% от площите със селскостопанско предназначение намаляват с 26.4% спрямо 2012 година. (вж. табл. 1, стр. 17 и табл. 3, стр.19).

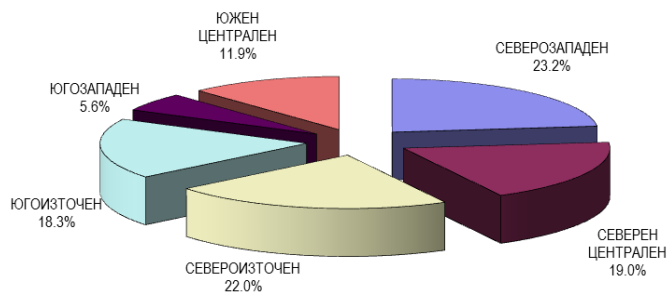
Категория	2013 година		2012 година		2011 година		2010 година	
	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната	Площ (ha)	% от площта на страната
Необработвана земя	263 698	2.4%	358 239	3.2%	398 624	3.6%	441 025	4.0%

ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ ПРЕЗ
2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	ИЗП (ha)	% на обработваема земя от ИЗП на областта	% на трайни насаждения от ИЗП на областта
БЪЛГАРИЯ	4 995 111	69.3%	2.7%
Добрич	369 405	90.0%	1.0%
Плевен	327 841	90.1%	0.5%
Пловдив	290 813	66.8%	6.7%
Бургас	286 107	67.7%	4.4%
Стара Загора	268 256	70.8%	4.6%
Враца	240 046	79.1%	0.5%
22 области	3 212 643	64.3%	2.6%

През 2013 год. процентното съотношение на използваната земеделска площ спрямо 2012 година се увеличава в Северозападния, Североизточния и Югоизточния статистически райони. С най-голям относителен дял на ИЗП е Северозападния район с 1 052 933 ha или 21.1% от ИЗП, следва Югоизточният район с 904 143 ha и Североизточният район с 896 362 ha.

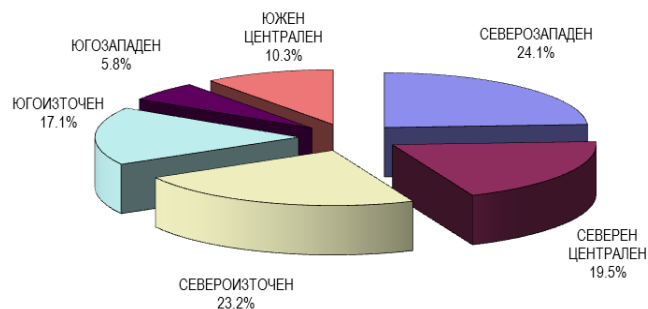
При областите с най-голям относителен дял от общата ИЗП е Добрич – 7.4%, следва Плевен – 6.6% и област Пловдив – 5.8%. (вж. табл.1, стр. 17 и табл. 2, стр.18).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ ПРЕЗ
2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	Обработваема земя (ha)	% на зърнените култури от обработваемата земя	% на маслодайните култури от обработваемата земя
БЪЛГАРИЯ	3 462 117	60.8%	30.4%
Добрич	332 332	66.3%	29.6%
Плевен	295 469	63.5%	33.5%
Пловдив	194 282	52.5%	23.3%
Бургас	193 677	58.4%	27.9%
Враца	189 968	59.0%	37.5%
Стара Загора	189 884	53.9%	36.3%
22 области	2 066 505	61.3%	29.8%

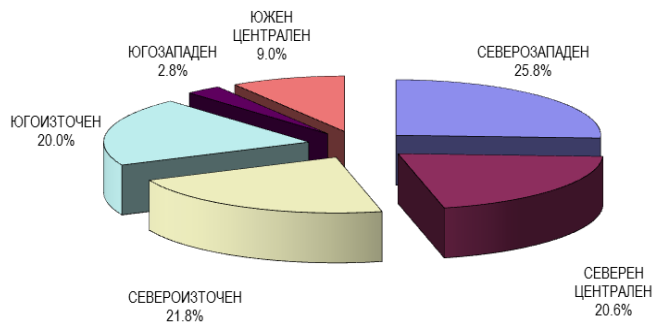
Обработваемата земя през 2013 година се увеличава с 5.1%. В процентното съотношение най-големи площи се наблюдават в Северозападния район - 23.2% или 804 466 ha, като увеличението спрямо 2012 година е с 5.6%. Следва Североизточният район с 22.0% или 761 221 ha и увеличение от 2.9% и Северния централен - 19.0% или 657 442 ha и увеличение с 0.7%.

С най-голям относителен дял от общата обработваема земя са областите Добрич - 9.6% и увеличение от 0.5% спрямо 2012 година, Плевен - 8.5% и увеличение с 2.0% и Пловдив - 5.6% и увеличение 4.0%. (вж. табл. 2, стр.18).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗЪРНЕНИТЕ КУЛТУРИ ПРЕЗ
2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

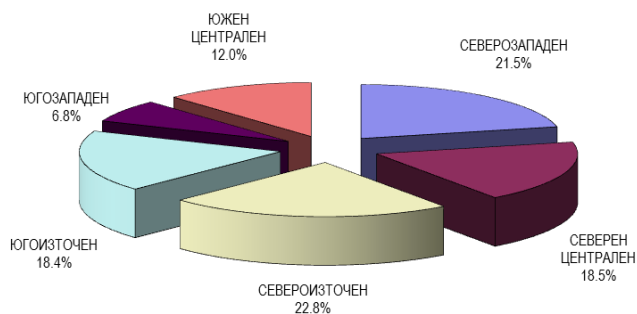
През 2013 година площите със **зърнени култури** се увеличават с 7.7% спрямо 2012 година и достигат 2 104 269 ha. Техният дял продължава да е най-голям в обработваемата земя на страната и нараства до 60.8%. Делът на пшеницата е 63.1% от общата площ на зърнените култури, следва царевичата, чиито дял е 24.6%, и ечемикът с 8.7%. Северозападният район е с най-големи площи със зърнени култури - 24.1% и увеличение на площите със 7.0% спрямо 2012 година, следва Североизточният с 23.2% и увеличение 3.2% и Северния централен с 19.5% и намаление от 0.3%.

Най-много са площите със зърнени култури в област Добрич - 10.5% и намаление от 0.8% спрямо 2012 година, следва област Плевен с 8.9% и увеличение с 9.2% спрямо предходната година и Велико Търново с 5.6% и увеличение с 7.6%. (вж. табл. 2, стр.18).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МАСЛОДАЙНИТЕ КУЛТУРИ ПРЕЗ
2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Площите с **маслодайни култури** през 2013 год. са 1 052 325 ha и се наблюдава увеличение с 5.3% спрямо 2012 година. Делът им в обработваемата земя е 30.4%. При разпределението им с най-голям дял е Северозападният район – 25.8%, където има увеличение от 6.9% спрямо 2012 година. Следва Североизточният район, като делът им е 21.8%, а увеличението на площите е с 2.1% спрямо предходната година и Северният централен район – с 20.6% и увеличение от 8.3% спрямо 2012 г. При маслодайните култури с най-много площи е област Плевен – 9.4% и намаление от 8.0% спрямо 2012 година, следва Добрич с 9.3% и намаление с 1.9% спрямо предходната година. Област Враца е с 6.8% от общите площи и увеличение от 38.2% спрямо 2012 година.

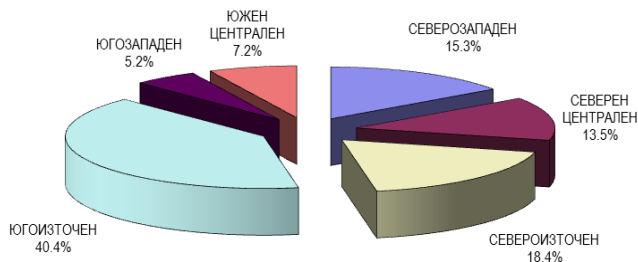
Площите със слънчоглед са с най-голям относителен дял при маслодайните култури – 88.3%. (вж. табл.1, стр. 17).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩЕТЕ С ПШЕНИЦА ПРЕЗ
2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	Площи с пшеница (ha)	% на пшеницата от зърнените култури на областта	% на пшеницата от обработваемата земя на областта
БЪЛГАРИЯ	1 328 062	63.1%	38.4%
Добрич	134 097	60.8%	40.4%
Плевен	108 044	57.6%	36.6%
Пловдив	77 998	76.5%	40.1%
Ямбол	71 434	76.4%	43.8%
Велико Търново	67 840	57.5%	39.5%
Враца	67 692	60.4%	35.6%
22 области	800 957	63.0%	37.9%

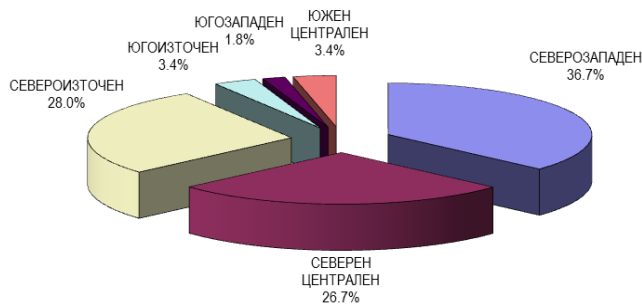
С най-голям относителен дял е **пшеницата** в Североизточния район – 22.8%, където площите се увеличават с 7.8% спрямо 2012 година, следва Северозападният район – с 21.5%, в който се наблюдава увеличение от 11.2% и Северният централен район – с 18.5% и намаление с 2.5% спрямо 2012 година.

Площите с пшеница в област Добрич се увеличават с 5.7% през 2013 година и относителният им дял е 10.1% от общите площи с пшеница. В област Плевен пшеницата се увеличава с 27.0% и относителният ѝ дял е 8.1% от общите площи. В област Пловдив, се наблюдава увеличение на площите с пшеница с 33.9% спрямо 2012 година, като делът им достига 5.9% от общите площи. (вж. табл. 1, стр. 17).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩЕТЕ С ЕЧЕМИК ПРЕЗ
2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	Площи с ечемик (ha)	% на ечемика от зърнените култури на областта	% на ечемика от обработваемата земя на областта
БЪЛГАРИЯ	182 457	8.7%	5.3%
Бургас	34 686	30.7%	17.9%
Ямбол	18 723	20.0%	11.5%
Варна	15 548	13.8%	9.1%
Стара Загора	15 110	14.8%	8.0%
Плевен	12 829	6.8%	4.3%
Шумен	11 784	13.3%	8.1%
22 области	73 777	5.2%	3.2%

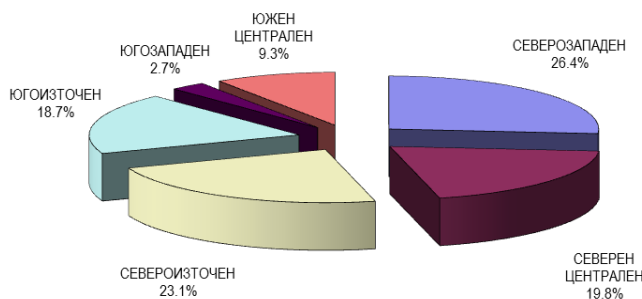
Най-много площи с **ечемик** през 2013 година са засети в Югоизточния район – 40.4%, където се наблюдава увеличение със 7.1% спрямо 2012 година. Водеща област за района и за страната е Бургас, където увеличението на ечемика е 29.3% и достига 19.0% от общите площи. За област Ямбол площите с ечемик се увеличават с 2.8% спрямо 2012 година, като процентното съотношение се запазва и през 2013 година – 10.3% от площите на страната. Втори по размер на площите е Североизточният район с увеличение на ечемика от 13.9% спрямо 2012 година, чийто дял е 18.4% от общите площи. От този район с най-големи площи е област Варна с увеличение от 69.7% спрямо 2012 година и достига 8.5% от площите в страната. В Северозападния район се наблюдава увеличение от 23.7% и делът му достига 15.3%. (вж. табл. 1, стр. 17).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ С ЦАРЕВИЦА ПРЕЗ
2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	Площи с царевица (ha)	% на царевицата от зърнените култури на областта	% на царевицата от обработваемата земя на областта
БЪЛГАРИЯ	518 471	24.6%	15.0%
Добрич	80 581	36.6%	24.2%
Плевен	66 651	35.5%	22.6%
Велико Търново	43 253	36.7%	25.2%
Враца	40 042	35.7%	21.1%
Монтана	36 652	41.6%	26.1%
Силистра	33 388	38.0%	22.3%
22 области	217 904	16.9%	10.0%

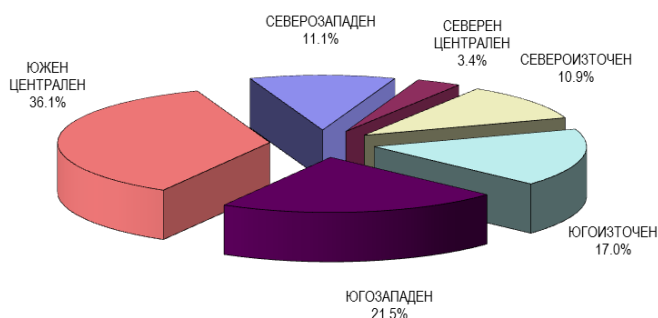
Площите с **царевица** в Северозападния район през 2013 година намаляват с 0.5% спрямо 2012 година и делът им е 36.7%. Следва Североизточният район с намаление на площите със 7.4% и относителен дял 28.0%. В Северния централен район увеличението е 11.0% и относителният дял достига до 26.7%.

Площите с царевица, засети в област Добрич, намаляват с 9.3% спрямо 2012 година и заемат 15.5% от общите площи с царевица. В област Плевен намалението е със 7.9% спрямо 2012 година и относителен дял 12.9% от общите площи с царевица. В област Велико Търново увеличението е 16.8% и относителен дял 8.3% от общите площи с царевица. (вж. табл. 1, стр. 17).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЛОЩИТЕ СЪС СЛЪНЧОГЛЕД ПРЕЗ
2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

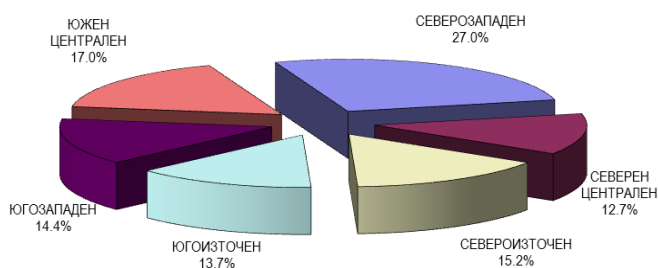
Област	Площи със слънчоглед (ha)	% на слънчогледа от маслодайните култури на областта	% на слънчогледа от обработваемата земя на областта
БЪЛГАРИЯ	928 781	88.3%	26.8%
Добрич	96 104	97.7%	28.9%
Плевен	85 494	86.4%	28.9%
Враца	65 029	91.4%	34.2%
Стара Загора	59 937	87.0%	31.6%
Русе	53 971	91.7%	31.8%
Варна	48 599	92.2%	28.4%
22 области	519 647	86.1%	24.6%

Площите със **слънчоглед** през 2013 година в Северозападния район са 26.4% от площите на страната и в този район се увеличават с 30.9% спрямо 2012 година. Следва Североизточният район с 23.1%, където площите намаляват с 0.7% спрямо предходната година. Трети е Северния централен район с увеличение от 5.0% за района и процентно съотношение в размер на 19.8%. В област Добрич има намаление с 0.9% от площите със слънчоглед в страната. За Плевен има увеличение с 29.0%, като делът им е 9.2%, и Враца – със 7.0% от площите със слънчоглед в страната. (вж. табл. 1, стр. 17).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УГАРИТЕ ПРЕЗ
2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Област	Угари (ha)	% на угарите от обработваемата земя на областта	% на угарите от ИЗП на областта
БЪЛГАРИЯ	121 289	3.5%	2.4%
Пловдив	20 263	10.4%	7.0%
Хасково	11 403	8.3%	5.5%
Бургас	10 658	5.5%	3.7%
Пазарджик	10 515	15.3%	9.0%
Благоевград	9 459	33.3%	6.8%
Кюстендил	7 510	28.2%	8.3%
22 области	51 481	1.8%	1.3%

Угарите през 2013 година намаляват с 5.3% спрямо 2012 година. 36.1% от площите с угари в страната са в Южния централен район, където намалението е с 6.7%, следва Югозападния район – с 21.5% и намаление от 23.6%. Най-висок е относителният дял на угарите от обработваемата земя е в областите Пловдив и Хасково, съответно 16.7% и 9.4%. (вж. табл. 1, стр. 17).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НЕОБРАБОТВАНИТЕ ЗЕМИ ПРЕЗ
2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

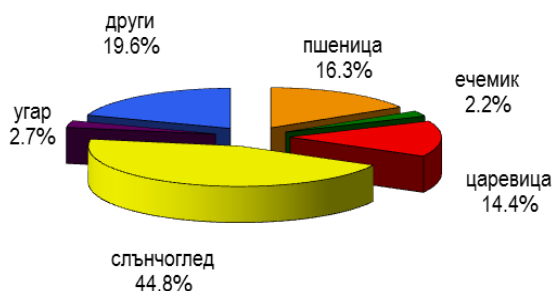
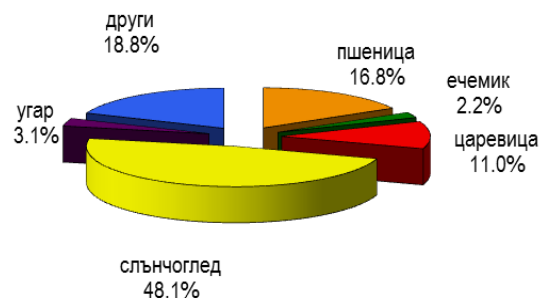
Област	Необра- ботвани земи (ha)	% от неообработва- ните земи на страната	% на неообработвана земя от ПСП на областта
БЪЛГАРИЯ	263 698	100.0%	5.0%
Стара Загора	18 232	6.9%	6.4%
Враца	18 228	6.9%	7.1%
Плевен	16 739	6.3%	4.9%
София	15 879	6.0%	7.1%
Пазарджик	15 616	5.9%	11.8%
Монтана	15 288	5.8%	7.1%
22 области	163 716	62.2%	4.3%

Неообработваните земи намаляват през 2013 година с 26.4% спрямо 2012 година. Делът им в Северозападния район е 27.0%, което е намаление с 11.5% спрямо предишната година. Следва Южен централен район с намаление от 35.6% и дял - 17.0%. В областите Стара Загора и Враца площите с неообработвани земи са с най-високо процентно съотношение от 6.9% от общо неообработваните земи. (вж. табл.1, стр.17).

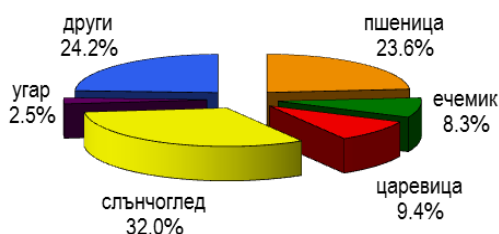
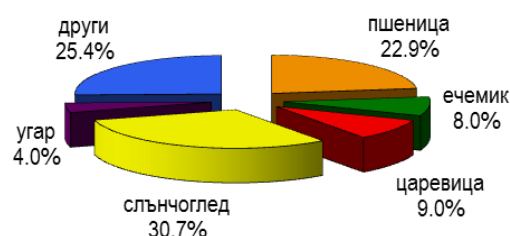
КРАТЪК ПРЕГЛЕД НА ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТТА НА КУЛТУРИТЕ

Точките за наблюдение в извадката са постоянни, което дава възможност да се проследи промяната от една позиция на номенклатурата в друга през различните години. Кръстосвайки заетостта по кодове от физическата номенклатура през 2013 год. с тези през 2012 год., може да се проследи изменението. Анализът на тези матрици позволява да се изучи важноста и темпа на изменение на площите между различните позиции на номенклатурата – като измененията между различните видове селскостопански площи, така и преминаванията от един вид заетост в друг, както и прилагането на добрите земеделски практики от земеделските производители.

При площите с **пшеница** през 2013 год. делът на предшественик царевица и слънчоглед е 59.2%. Около 18.5% от площите са след предшественик житни. В сеитбооборота с пшеницата са включени 2.7% от угари, както и 19.6% други култури.

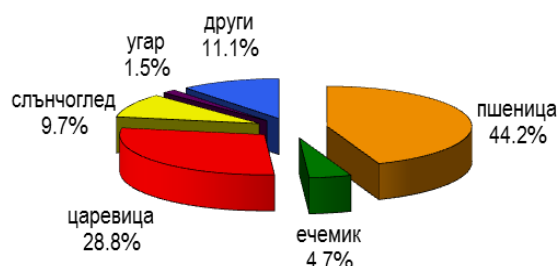
ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ НА ПШЕНИЦАТА
2013 год.ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ НА ПШЕНИЦАТА
2012 год.

31.9% от площите с **ечемик** са засети след предшественик пшеница и ечемик, 41.4% са след околни култури и 2.5% от угарите са влезли в сеитбооборота с ечемика през 2013 година. 24.2% е делът на други предшественици.

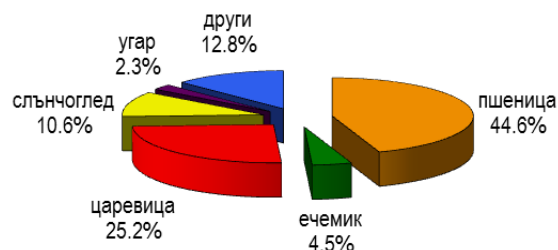
ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ НА ЕЧЕМИКА
2013 год.ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ НА ЕЧЕМИКА
2012 год.

През 2013 година, 48.9% от площите с **царевица** са след предшественик житни. 9.7% е делът на царевица засята след предшественик слънчоглед. Увеличава се делът на монокултурното отглеждане при царевица – 28.8% от площите. Делът на другите предшественици е 12.6%.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЦАРЕВИЦАТА
2013 год.

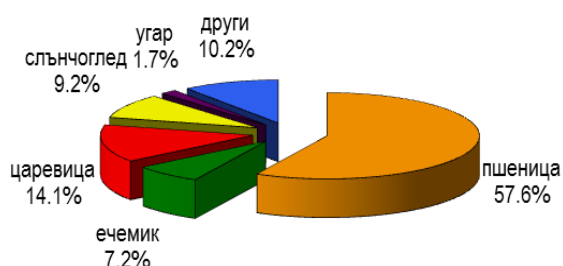

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на ЦАРЕВИЦАТА
2012 год.

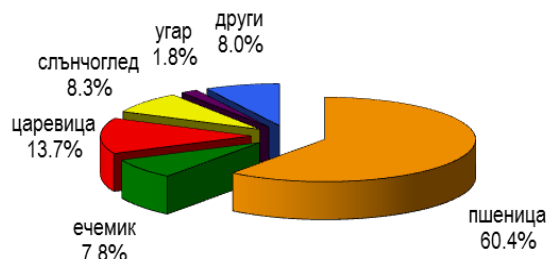

64.8% от площите със **слънчоглед** през 2013 год. са засети след предшественик пшеница или ечемик, 14.1% след царевица. Увеличава се делът на слънчогледа след предшественик слънчоглед – 9.2%. Делът на предшественици – другите култури е 11.9%.

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на СЛЪНЧОГЛЕДА
2013 год.

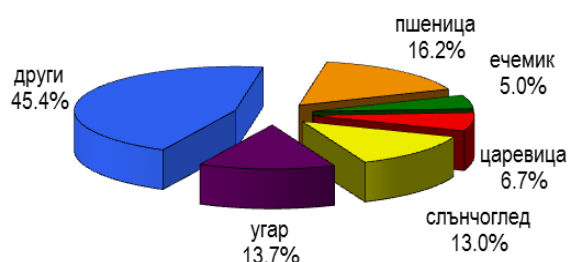

ПРЕДШЕСТВЕНИЦИ на СЛЪНЧОГЛЕДА
2012 год.

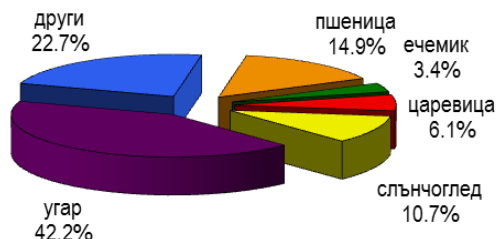

13.7% от площите с **угари** и през 2013 година остават необработени. Като угари са оставени 21.2% от площите с предшественик пшеница или ечемик, 19.7% от площите на окопните култури (царевица и слънчоглед) и 45.4% – с други култури.

СЕЙТБООБОРОТ с УГАР
2013 год.

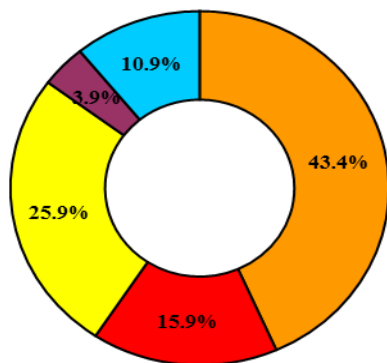

СЕЙТБООБОРОТ с УГАР
2012 год.

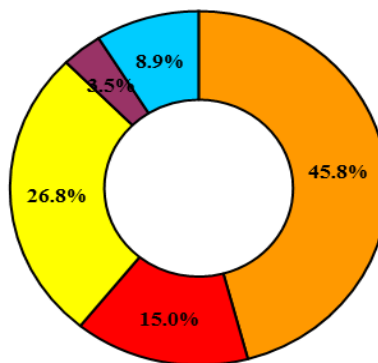

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА КУЛТУРИТЕ КЪМ ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ

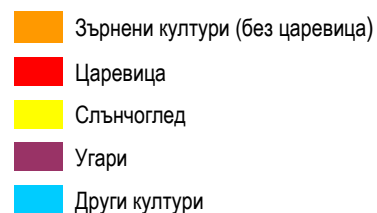
2012

2013

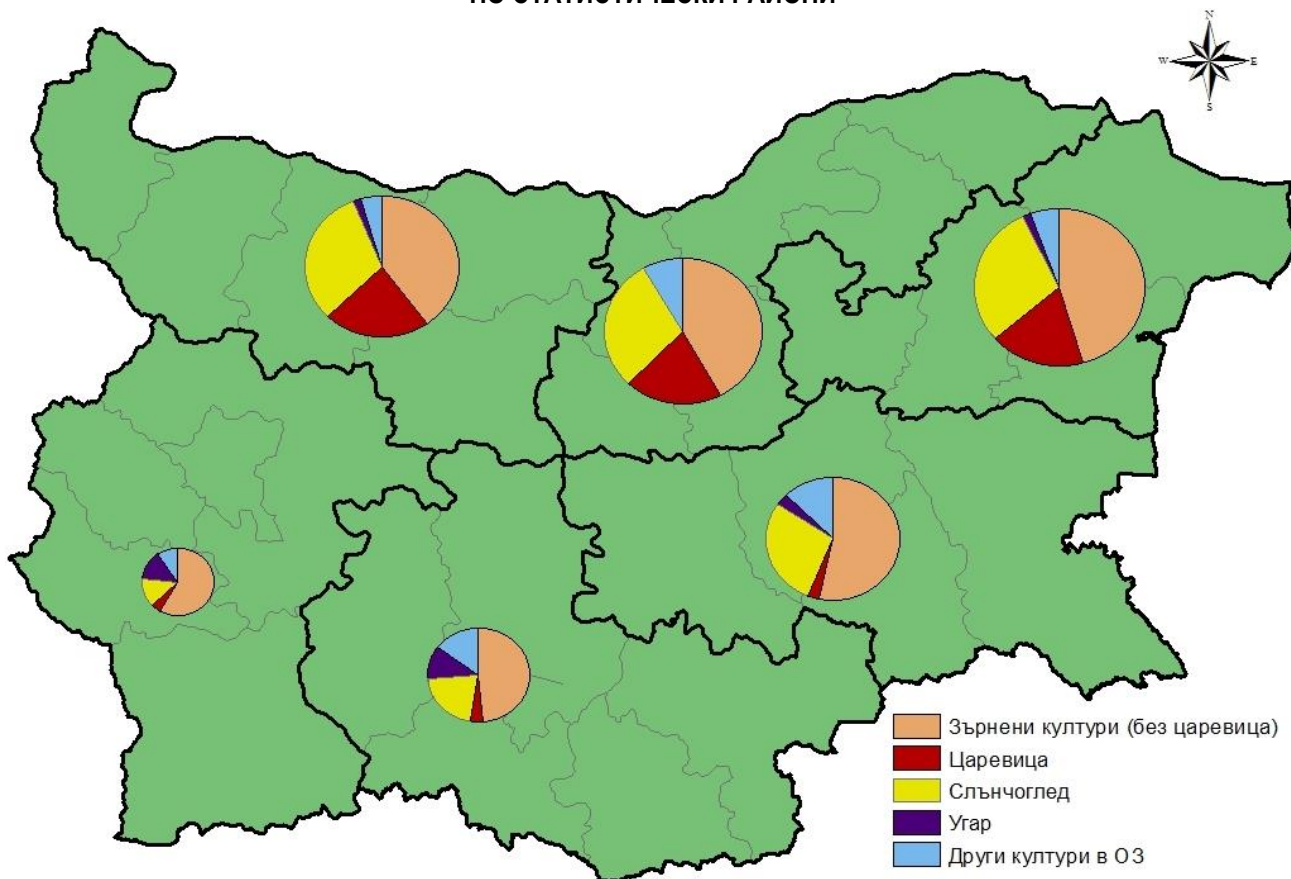

	2009	2010	2011	2012	2013
Зърнени култури (без царевица)	50.4%	44.1%	42.6%	43.4%	45.8%
Царевица	9.7%	11.4%	13.4%	15.9%	15.0%
Слънчоглед	22.0%	23.2%	24.6%	25.9%	26.8%
Угари	6.3%	6.6%	5.4%	3.9%	3.5%
Други култури	11.6%	14.7%	14.0%	10.9%	8.9%

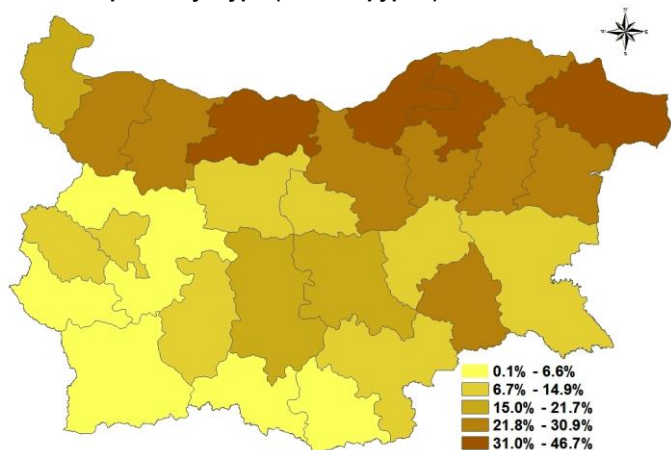

КАРТИ

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА КУЛТУРИТЕ КЪМ ОБРАБОТВАЕМАТА ЗЕМЯ ПРЕЗ 2013 ГОДИНА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

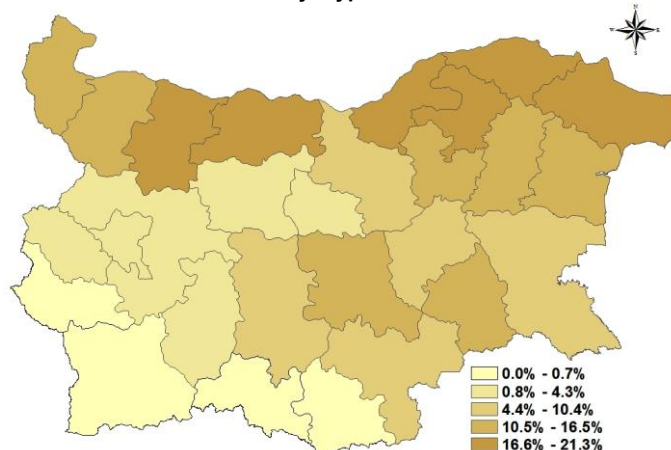

Зърнени култури (вкл. за фураж) – 2 104 269 ha

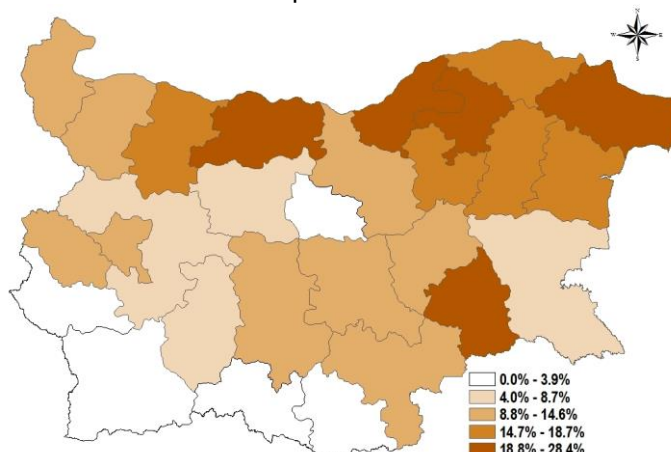
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с пшеница спрямо площта на съответната област.

Маслодайни култури – 1 052 325 ha

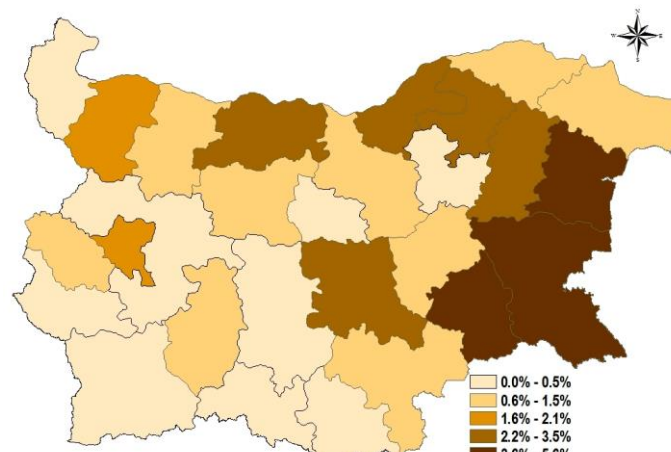
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с пшеница спрямо площта на съответната област.

Пшеница – 1 328 062 ha

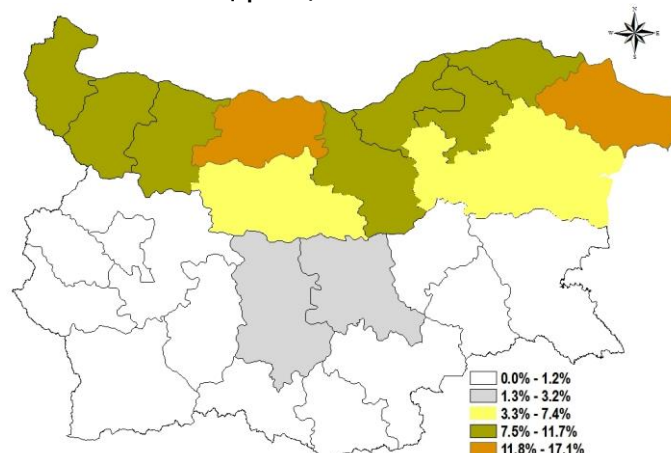
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с пшеница спрямо площта на съответната област.

Ечемик – 182 457 ha

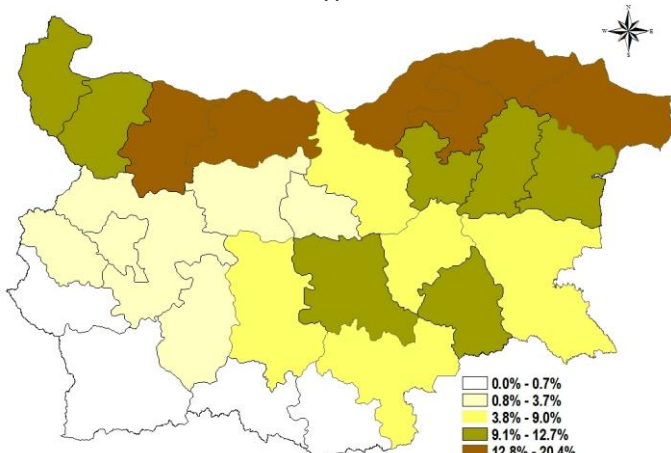
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с ечемик спрямо площта на съответната област.

Царевица - 518 471 ha

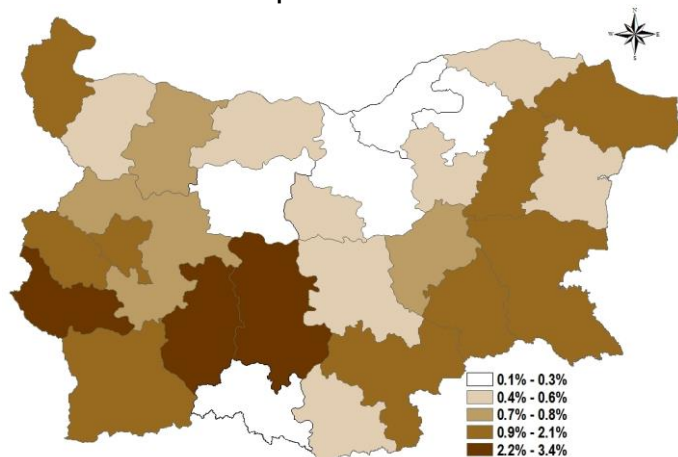
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с царевица спрямо площта на съответната област.

Слънчоглед - 928 781 ha

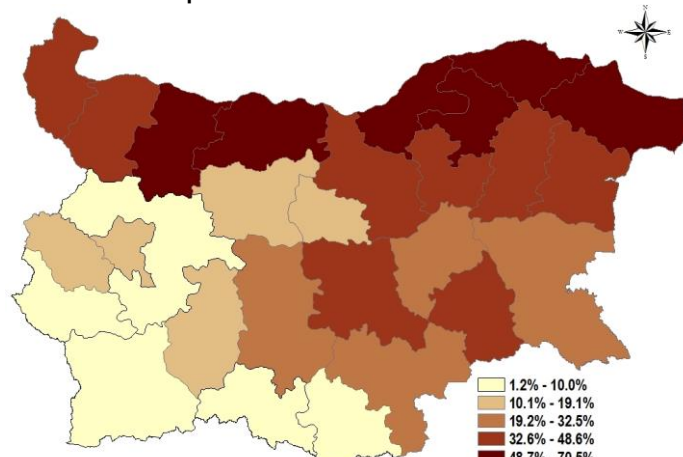
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите със слънчоглед спрямо площта на съответната област.

Угари - 121 289 ha

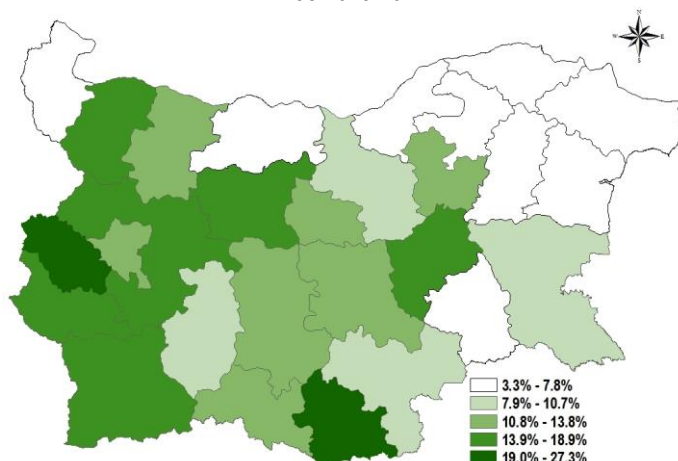
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с пшеница спрямо площта на съответната област.

Обработваема земя - 3 462 117 ha

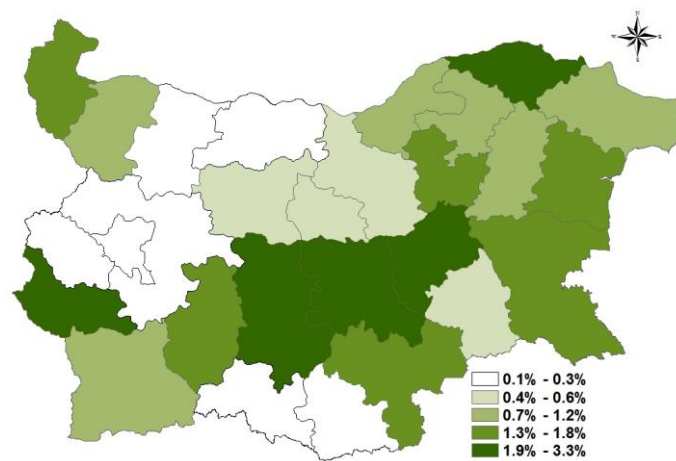
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с пшеница спрямо площта на съответната област.

Постоянно затревени площи (вкл. ливади-овощни градини) - 1 381 049 ha

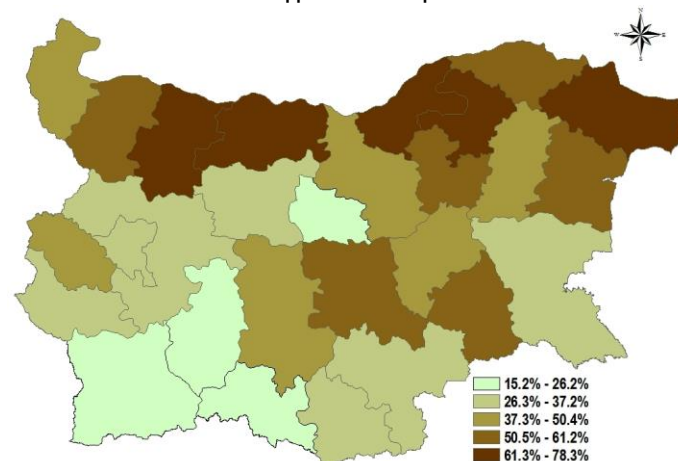
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с пшеница спрямо площта на съответната област.

Трайни насаждения - 135 188 ha

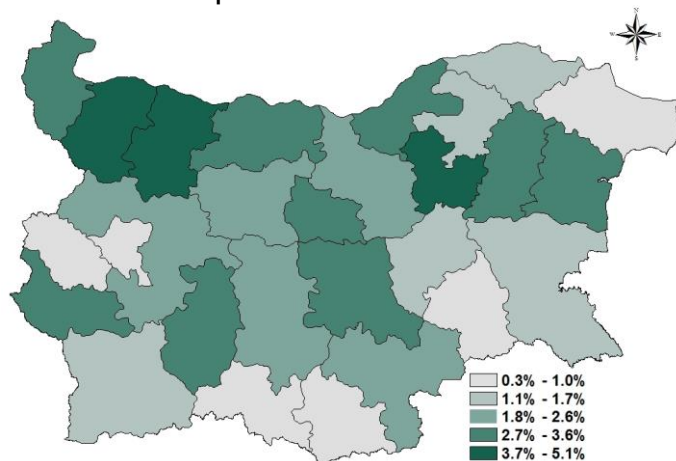
Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с ечемик спрямо площта на съответната област.

Използвана земеделска площ - 4 995 111 ha

Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите с царевица спрямо площта на съответната област.

Необработвана земя - 263 698 ha

Цифрите в легендата и различното оцветяване показват относителния дял на площите със слънчоглед спрямо площта на съответната област.

ТАБЛИЦИ

ТАБЛИЦА 1 ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПРЕЗ 2013 ГОД. ПО СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ

Основни категории	България	Северо-западен	Северен централен	Северо-източен	Юго - източен	Юго - западен	хектари
							Южен централен
1	2	3	4	5	6	7	8
пшеница	1 328 062	285 455	245 753	302 934	243 926	90 316	159 678
ечемик	182 457	27 949	24 562	33 608	73 693	9 507	13 138
ръж и тритикале	31 506	203	-	721	10 521	8 626	11 435
овес	20 835	3 002	2 084	3 607	2 710	3 909	5 523
царевица	518 471	190 242	138 442	145 377	17 822	9 184	17 404
други зърнени	22 938	-	-	2 149	10 068	305	10 416
Общо зърнени (вкл. за фураж):	2 104 269	506 851	410 841	488 396	358 740	121 847	217 594
слънчоглед	928 781	244 918	184 235	214 773	173 343	24 951	86 561
други маслодайни	123 544	26 195	32 470	14 727	36 942	4 380	8 830
Общо маслодайни:	1 052 325	271 113	216 705	229 500	210 285	29 331	95 391
тютюн	19 265	1 434	1 295	803	2 607	2 687	10 439
други индустриални култури	29 795	100	1 898	2 373	22 166	199	3 059
Общо технически:	49 060	1 534	3 193	3 176	24 773	2 886	13 498
картофи	10 634	-	-	96	506	5 374	4 658
грах, фасул, бакла, леща и други варива	8 263	1 804	3 245	1 200	406	100	1 508
пресни зеленчуци без зелен фасул и зелен грах	26 846	909	4 012	4 251	5 577	986	11 111
оранжерии	1 509	102	295	200	-	299	613
Общо зеленчуци и цветя:	47 252	2 815	7 552	5 747	6 489	6 759	17 890
окопни и други едногодишни фуражни култури	4 685	-	194	1 375	2 209	296	611
ливади с бобови	81 935	8 724	14 690	19 580	11 148	4 631	23 162
ливади с житни	1 302	-	197	293	303	-	509
Общо ливади и едногодишни фуражни (без царевица):	87 922	8 724	15 081	21 248	13 660	4 927	24 282
Угари	121 289	13 429	4 070	13 154	20 595	26 270	43 771
ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ	3 462 117	804 466	657 442	761 221	634 542	192 020	412 426
Семейни градини	16 757	1 501	4 330	1 196	2 346	3 553	3 831
постоянно продуктивни ливади	347 769	100 684	19 325	10 421	40 186	111 720	65 433
високопланински пасища	126 864	8 606	775	-	8 582	72 380	36 521
затревени слабопродуктивни площи	890 471	121 610	90 202	106 675	182 641	184 165	205 178
ливади-овощни градини	15 945	2 398	5 826	103	507	6 424	687
Общо постоянно затревени площи и ливади-овощни градини:	1 381 049	233 298	116 128	117 199	231 916	374 689	307 819
лозя	60 474	8 290	3 306	6 743	19 030	5 076	18 029
кайсии, зарзали и праскови	9 318	-	4 374	716	2 106	695	1 427
череша и вишни	17 442	-	1 103	793	5 770	5 691	4 085
сливи	11 657	1 199	1 397	1 483	2 218	1 482	3 878
ябълки	4 508	200	493	405	298	1 075	2 037
круши и други овощни култури	15 478	506	2 187	4 607	4 326	394	3 458
други трайни насаждения (подкултури, ягодоплодни)	14 419	3 373	1 585	1 613	1 086	3 099	3 663
разсадници	1 892	100	100	386	505	493	308
Общо трайни насаждения:	135 188	13 668	14 545	16 746	35 339	18 005	36 885
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	4 995 111	1 052 933	792 445	896 362	904 143	588 267	760 961
Необработвана земя	263 698	71 150	33 506	40 164	36 148	38 049	44 681
ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	5 258 809	1 124 083	825 951	936 526	940 291	626 316	805 642

ТАБЛИЦА 2

ОСНОВНА ЗАЕТОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА ПО 28 ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2013 ГОД.

хектари

Основни категории Райони и области	Зърнени (вкл. за фураж)	Масло-дайни	Технически	Зеленчуци и оранжерии	Ливади и едногодишни фуражни (без царевица)	Угари	Обработ- ваема земя	Семейни градини	Постоянно затревени площи и ливади- овощни градини	Трайни наса- ждения	Използвана земеделска площ	Площ със селско- стопанско предна- значение
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
БЪЛГАРИЯ	2 104 269	1 052 325	49 060	47 252	87 922	121 289	3 462 117	16 757	1 381 049	135 188	4 995 111	5 258 809
Северо-западен	506 851	271 113	1 534	2 815	8 724	13 429	804 466	1 501	233 298	13 668	1 052 933	1 124 083
Видин	65 938	34 721	-	-	700	5 103	106 462	500	20 712	5 304	132 978	143 284
Враца	112 137	71 174	1 434	410	2 048	2 765	189 968	102	48 849	1 127	240 046	258 274
Ловеч	52 948	17 882	-	-	599	899	72 328	400	76 724	2 498	151 950	162 539
Монтана	88 103	48 412	-	-	1 568	2 156	140 239	98	56 645	3 136	200 118	215 406
Плевен	187 725	98 924	100	2 405	3 809	2 506	295 469	401	30 368	1 603	327 841	344 580
Северен централен	410 841	216 705	3 193	7 552	15 081	4 070	657 442	4 330	116 128	14 545	792 445	825 951
Велико Търново	117 917	48 572	-	-	4 115	1 204	171 808	1 305	48 070	2 408	223 591	234 228
Габрово	18 407	3 875	-	-	969	775	24 026	290	26 254	969	51 539	57 740
Разград	84 372	50 157	1 015	1 523	4 163	406	141 636	2 437	14 824	2 233	161 130	163 872
Русе	102 338	58 886	1 082	3 637	3 342	688	169 973	99	9 339	2 556	181 967	191 109
Силистра	87 807	55 215	1 096	2 392	2 492	997	149 999	199	17 641	6 379	174 218	179 002
Северо-източен	488 396	229 500	3 176	5 747	21 248	13 154	761 221	1 196	117 199	16 746	896 362	936 526
Варна	112 745	52 717	206	721	2 883	1 853	171 125	206	27 286	5 869	204 486	217 356
Добрич	220 398	98 351	919	3 472	3 268	5 924	332 332	204	33 192	3 677	369 405	372 980
Търговище	66 870	35 124	676	965	7 044	1 351	112 030	-	35 510	3 763	151 303	165 005
Шумен	88 383	43 308	1 375	589	8 053	4 026	145 734	786	21 211	3 437	171 168	181 185
Югоизточен	358 740	210 285	24 773	6 489	13 660	20 595	634 542	2 346	231 916	35 339	904 143	940 291
Бургас	113 164	53 966	11 820	1 841	2 228	10 658	193 677	1 841	77 994	12 595	286 107	297 831
Сливен	49 714	32 060	507	406	2 334	2 841	87 862	-	62 193	8 725	158 780	163 954
Стара Загора	102 346	68 902	6 951	3 123	5 943	2 619	189 884	302	65 679	12 391	268 256	286 488
Ямбол	93 516	55 357	5 495	1 119	3 155	4 477	163 119	203	26 050	1 628	191 000	192 018
Югозападен	121 847	29 331	2 886	6 759	4 927	26 270	192 020	3 553	374 689	18 005	588 267	626 316
Благоевград	11 451	398	2 788	2 589	1 693	9 459	28 378	996	102 859	7 866	140 099	150 654
Кюстендил	15 216	2 048	98	1 366	390	7 510	26 628	1 463	55 499	7 120	90 710	99 781
Перник	28 493	7 071	-	422	1 160	3 166	40 312	105	64 373	739	105 529	106 796
София (столица)	20 041	3 438	-	-	295	1 867	25 641	393	18 371	196	44 601	45 878
София	46 646	16 376	-	2 382	1 389	4 268	71 061	596	133 587	2 084	207 328	223 207
Южен централен	217 594	95 391	13 498	17 890	24 282	43 771	412 426	3 831	307 819	36 885	760 961	805 642
Кърджали	1 707	502	3 314	804	1 306	1 205	8 838	1 607	87 577	904	98 926	100 031
Пазарджик	40 706	7 496	1 457	4 268	4 477	10 515	68 919	625	40 913	6 455	116 912	132 528
Пловдив	101 927	45 312	5 397	6 517	14 866	20 263	194 282	917	76 064	19 550	290 813	305 475
Смолян	192	-	-	3 173	-	385	3 750	480	44 129	288	48 647	51 147
Хасково	73 062	42 081	3 330	3 128	3 633	11 403	136 637	202	59 136	9 688	205 663	216 461

ТАБЛИЦА 3 ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ, ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ И ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПО ГОДИНИ

ЗАЕТОСТ	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
пшеница	1 044 006	1 134 354	979 925	1 120 510	1 114 427	1 254 151	1 095 703	1 152 999	1 194 141	1 328 062
ечемик	333 484	276 472	192 539	193 840	223 004	264 689	250 640	174 010	176 556	182 457
ръж и тритикале	17 578	24 158	17 285	12 030	15 296	17 034	16 116	17 841	24 303	31 506
овес	42 467	36 172	20 707	25 412	40 230	28 894	24 627	17 163	16 814	20 835
царевица	415 971	340 847	386 772	408 880	348 402	303 881	360 046	430 914	525 412	518 471
други житни	21 249	20 626	11 861	11 678	13 217	9 809	9 259	12 006	16 046	22 938
слънчоглед	598 203	653 371	785 064	686 692	723 962	687 209	734 314	795 319	854 738	928 781
тютюн	48 974	43 005	27 932	31 144	26 742	27 865	31 652	21 710	24 857	19 265
индустриални маслодайни култури	20 517	13 094	22 012	59 389	102 899	115 013	209 347	233 934	144 457	123 544
други индустриални култури	100 854	48 054	36 237	41 449	49 023	60 731	74 738	54 458	40 989	29 795
картофи	24 562	25 441	23 825	21 890	21 648	14 068	13 824	16 852	17 465	10 634
грах, фасул, бакла, леща и други варива	9 676	9 490	6 616	6 692	9 725	9 557	5 839	8 076	9 395	8 263
пресни зеленчуци	37 765	41 584	39 899	41 088	30 001	28 715	29 420	27 227	24 778	26 846
разсадници	4 842	4 219	3 810	3 621	3 314	2 806	3 014	///	///	///
едногодишни фуражни култури	7 031	13 228	4 885	6 108	7 352	6 349	7 462	3 804	11 035	4 685
ливади засети с бобови	93 044	92 772	91 162	92 213	99 362	94 226	87 718	83 503	82 590	81 935
ливади засети с житни	4 900	3 205	2 492	3 353	2 468	1 183	1 191	1 301	899	1 302
угар	437 674	348 118	436 508	291 751	229 471	196 336	207 616	174 110	128 097	121 289
оранжерии	///	///	///	///	///	///	///	2 010	2 113	1 509
ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ:	3 262 797	3 128 210	3 089 531	3 057 740	3 060 543	3 122 516	3 162 526	3 227 237	3 294 685	3 462 117
Семейни градини	49 122	42 315	40 388	25 790	25 763	21 411	21 629	22 517	22 226	16 757
овощни насаждения	83 082	71 457	71 084	75 035	69 893	71 995	72 913	69 478	69 494	66 824
лозя – чиста култура	117 041	106 633	100 564	103 949	100 873	84 438	82 675	78 468	77 341	60 474
смесени трайни насаждения	10 782	9 892	10 182	9 541	12 759	8 103	8 020	8 629	8 529	5 998
разсадници	///	///	///	///	///	///	///	3 311	3 715	1 892
Общо трайни насаждения:	210 905	187 982	181 830	188 525	183 525	164 536	163 608	159 886	159 079	135 188
Оранжерии	1 954	1 998	1 912	2 024	2 129	2 094	2 113	///	///	///
Постоянно затревени площи и ливади-овощни градини	1 805 711	1 904 016	1 876 392	1 842 141	1 828 865	1 719 028	1 701 990	1 678 308	1 646 993	1 381 049
ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ:	5 330 489	5 264 521	5 190 053	5 116 220	5 100 825	5 029 585	5 051 866	5 087 948	5 122 983	4 995 111
Необработвана земя	455 197	461 142	519 680	550 116	547 381	460 528	441 025	398 624	358 239	263 698
ПЛОЩ СЪС СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	5 785 686	5 725 663	5 709 733	5 666 336	5 648 206	5 490 113	5 492 891	5 486 572	5 481 222	5 258 809

* - от 2010 година съгласно Регламент (ЕО) №1166/2009, разсадниците се отнасят в категория трайни насаждения

ТАБЛИЦА 4 **ФУНКЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМЯТА ПО ГОДИНИ**

НАИМЕНОВАНИЕ	хектари									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Минно дело и депа за разтоварване	31 720	32 830	32 236	33 957	34 062	36 597	36 648	37 370	37 167	31 950
Селско стопанство и рибовъдство	5 623 927	5 717 839	5 645 080	5 613 891	5 614 470	5 600 490	5 613 052	5 659 672	5 698 442	5 573 156
Горско стопанство и защита на средата	3 670 124	3 676 498	3 679 932	3 676 868	3 664 701	3 701 268	3 704 405	3 704 257	3 706 299	3 844 184
Промисленост, енергийно производство и търговия	63 498	64 703	55 342	65 776	67 081	66 756	67 315	67 803	69 916	67 148
Мрежи (плавателни, пътни, въздушни и др.)	206 291	206 975	205 160	206 561	202 812	194 702	190 061	188 100	187 992	160 262
Администрация и местно управление	22 231	24 958	34 336	25 485	25 584	25 840	26 262	26 070	26 070	24 590
Армия	50 976	47 510	47 196	47 330	46 828	46 579	46 508	48 539	48 437	49 238
Образование, култура и култови места	8 380	11 627	11 913	11 907	12 104	11 839	11 806	9 908	9 908	9 088
Здравни и социални центрове, спорт и развлечения	47 739	46 427	43 352	43 567	44 377	43 786	42 953	43 275	43 482	44 135
Индивидуални и колективни жилища	318 360	290 230	289 409	285 993	290 367	284 903	284 151	282 392	281 795	270 937
Не се използват или временно не се използват, нямат специално предназначение	1 088 664	980 593	1 056 234	1 088 855	1 097 804	1 087 430	1 077 029	1 032 804	990 682	1 025 502

Публикацията е приключена редакционно на 31.10.2013 год.

При публикуването на откъси от тази публикация трябва да бъде споменат източника.

Редакция: МЗХ, отдел "Агростатистика"
Композиция и печат: МЗХ, отдел "Агростатистика"

За контакти: МЗХ, отдел "Агростатистика"
Тел. / факс: 985 11 140; 980 82 94
E-mail : agrostat@mzh.government.bg